

БЕНЕДИКТІНЦІ — орден латинських ченців. Заснував Бенедикт Нукійський бл. 530 в Монте-Кассіно (Італія). Складений ним статут для кліриків містив три обітниць: постійне проживання в монастирі, послух і цнотливість. Праця була обов'язковою. За часів Касіодора (490 — бл. 585) у монашому середовищі запроваджено посаду переписувача, Б. вели літ. діяльність. Поширенню ордену у країнах Зх. Європи в 6–9 ст. сприяли діяльність Папи Григорія I, місія Авґустина Кентерберійського у Велику Британію й підтримка династії Каролінгів. Від 7 ст. Б. становлять більшість лат. чернецтва. У 10–11 ст. Б., намагаючись подолати занепад чернечої дисципліни, стали ініціаторами Ключій. реформи. В 11–13 ст. Б. провадили активну місіонер. діяльність, поширювали християнство у слов'ян. землях. Від 13 ст. значення Б. зменшилося з настанням чинів (домініканці, францискани). 1621 створ. конгрегацію св. Мавра, що вивчала історію християнства й публікувала матеріали з історії Церкви. Папа Лев XIII 1893 заснував конфедерацію Б., її статут підтримав Папа Пій XII у 1952.

На укр. землі Б. прийшли через Польщу, але не ві-

діграли помітної ролі. В 13 ст. згадується монастир Б. у Києві, нині монастир Б. діє у Вінн. обл. Існує орден Б. сх. обряду (Бельгії), засн. стараннями митрополита *Андрея Шептицького* (1922–24). Нині орден Б. — катол. організація, що об'єднує 18 конгрегацій, до складу яких входить понад 10 тис. ченців і 20 тис. черниць. Орден діє в багатьох країнах світу, має свої школи й інститути, період. видання. Центри Б. існують у країнах Зх. Європи й США. Крім того, Б. об'єднуються в сотні реліг. громад поза конгрегаціями. Керує діяльністю Б. генерал ордену, підпорядков. Папі. В Україні жін. монастир сестер-бенедиктинок існує у Житомирі. У м. Бар є громада сестер бенедиктинок-місіонерок.

Рекомендована література

1. Печников Б. А. «Рыцари церкви». Кто они?: Очерки об истории и современной деятельности католических орденов. Москва, 1991;
2. Церкви і релігійні організації України у 2001 році: Довід. К., 2002.

М. М. Закович

Бібліографічний опис:

Бенедиктинці / М. М. Закович // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-39097>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).